

सहाय्यक अनुदानाच्या जलद संवितरण व
संनियंत्रणासाठी शालेय शिक्षण विभागातील
आहरण व संवितरण अधिकारी यांना आभासी
वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (VPDAA) म्हणून
घोषित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.७३/अर्थसंकल्प
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार इमारत, मुंबई ४०००३२
दिनांक : ०४ डिसेंबर, २०२५

संदर्भ:-

- १) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण १०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५,
दि. १४.०२.२०२४
- २) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण १०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५,
दि. १२.०३.२०२५
- ३) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण १०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५,
दि. १८.०७.२०२५
- ४) उपसंचालक (मानव संसाधन), राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र यांचे
पत्र क्र. राशीसंप्रपम/लेखा /२०२४-२५/१८८८, दि. २७.०३.२०२५.
- ५) महालेखापाल-१ (ले.व.अ.), महाराष्ट्र, मुंबई यांनी त्यांच्या पत्र क्रमांक **TM/Ch.2/UOR**
no.185/शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग/२०२५-२६/१४५३, दि. २४.१०.२०२५.

प्रस्तावना-

आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना महाराष्ट्र
कोषागार नियम नमुना क्रमांक ३१B देयकांद्वारे २७, लहान बांधकामे आणि ५३ मोठी बांधकामे,
म.को.नि. नमुना क्रमांक ४५B देयकांद्वारे ३३, अर्थसहाय्य आणि ५०, इतर खर्च, म.को.नि. नमुना
क्रमांक ४४ देयकांद्वारे ३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेत्तर) आणि ३५, भांडवली खर्च, म.को.नि. नमुना
क्रमांक २९ देयकांद्वारे, ५२, यंत्रसामग्री आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करता येतील अशा
अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरीत केल्या जाणाऱ्या सहाय्यक अनुदानाच्या निधीचा
विनियोग करण्यासाठी "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account
Administrator (VPDAA)" ही व्यवस्था व कार्यपद्धती संदर्भ क्रमांक १ येथील दि. १४.०२.२०२४ आणि
संदर्भ क्रमांक २ येथील दि. १२.०३.२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अंमलात आणली आहे.
त्यानुसार उपसंचालक (मानव संसाधन), राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र यांनी
संदर्भ क्र.३ येथील पत्रान्वये त्यांच्या अधिनस्त कार्यालयातील संवितरण व संनियंत्रण अधिकारी यांना
आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक म्हणून घोषित करण्याबाबत विनंती केली आहे. त्यानुसार शालेय
शिक्षण विभागाच्या अधिनस्त आहरण व संवितरण अधिकारी यांना आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा

प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)" म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

शालेय शिक्षण विभागांतर्गत राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद या कार्यालयाच्या अधिनस्त असलेल्या कार्यालयांसाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आलेल्या सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील अधिकारी यांना वित्त विभाग, संदर्भ (१) शासन निर्णय दि.१४.०२.२०२४ व संदर्भ (२) शासन निर्णय दि.१२.०३.२०२५ मधील तरतुदीनुसार महाराष्ट्र कोषागार नियम नमुना क्रमांक ३१B देयकांद्वारे २७, लहान बांधकामे आणि ५३ मोठी बांधकामे, म.को.नि. नमुना क्रमांक ४५B देयकांद्वारे ३३, अर्थसहाय्य आणि ५०, इतर खर्च, म.को.नि. नमुना क्रमांक ४४ देयकांद्वारे ३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेत्तर) आणि ३५, भांडवली खर्च, म.को.नि. नमुना क्रमांक २९ देयकांद्वारे, ५२, यंत्रसामग्री आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करता येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरीत केल्या जाणाच्या सहाय्यक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)" म्हणून घोषित करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

३. मा. महालेखापाल यांच्या संदर्भ क्र.४ येथील दि.२४.१०.२०२५ रोजीच्या शासन पत्रात नमूद खालील अटी शर्तीचे कटाक्षाने पालन करणे सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील नमूद "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)" यांना बंधनकारक राहील:-

The virtual Personal Deposit Account shall be opened under MH 8443-Civil Deposits 106 Personal Deposit (00) (02) Virtual Personal Deposit Account.

The following conditions shall be applicable to the Virtual Personal Deposit Account (VPDA)

1. The said VPDA shall be subject to Audit.
2. The Administrator shall ensure that all rules, regulations, terms and conditions of the relevant G.R. have been followed in respect of the said VPDA.
3. No amount shall be transferred to the VPDA to avoid lapse of funds.
4. The VPDA is applicable only for the State Schemes and not for Central Sector or Centrally Sponsored Schemes.
5. The Receipt to the said VPDA through Nil Bill procedure, shall be only for the bills drawn under:
 - MTR-31B for the object heads 27- Minor Works and 53- Major Works;
 - MTR-45B for the object heads of expenditure 33- subsidies and 50- other charges;
 - MTR 44 for the object heads of expenditure 31 Grants-in-Aid (Non salary) and 35- Grants in Aid for creating of Capital Assets;
 - MTR-29 for the object heads of expenditure 52- Machinery and Equipments shall be applicable from 1 April 2025.

6. The Administrator shall timely submit the Utilisation Certificate in the prescribed format after incurring expenditure from the VPDA to the offices viz. O/o. PAG (A&E)-I, Mumbai, O/o PAG (A&E)-II, Nagpur or O/o PAO, Mumbai as per the respective jurisdiction for the Bills drawn under MTR-44 for object heads of expenditure 31 Grants-in-Aid (Non salary), 35- Grants in Aid for creating of Capital Assets.

For Bills drawn under MTR-31B, MTR-45B, MTR-29 the utilization certificate shall be submitted to the concerned administrative departments.

7. The Expenditure from the VPDA shall be as per the Sanction order of the respective Grant.

8. The unspent balances under the VPDA shall be credited back to the Consolidated Fund after completion of one year (365 days) from the date of drawl of the amount of funds /date of credit of the amount to the VPDA or the timeline mentioned in the sanction order whichever is earlier.

9. The Monthly Plus Minus Memo shall be forwarded to this office by the respective treasury officer.

10. The balances under the VPDA shall be reconciled monthly by the administrator with the District Treasury Officer.

11. The balances shall be reconciled with the AG Office by the Treasury Officer who shall submit Balance Certificate to A.G. office for confirmation of their balances in the books of A.G at the end of the Financial Year.

12. All the conditions/instructions in the Finance Department G.R. No. संकीर्ण / २०२३ / प्र.क्र.११० / २०२३ / कोषा प्रशा-५, दि. १४.०२.२०२४ and G.R. No. संकीर्ण / २०२३ / प्र.क्र.११० / २०२३ / कोषा प्रशा-५, दि. १२.०३.२०२५ shall be followed.

13. All Rules of the Maharashtra Treasury Rules, 1968 shall be applicable to the VPDA.

४. वित्त विभाग संदर्भ क्र.(२) शासन निर्णय दि. १२ मार्च, २०२५ व संदर्भ क्र. (३) शासन निर्णय दि.१८ जुलै,२०२५ मधील तरतुदीचे तसेच विषयांकित प्रकरणी वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणा-या शासन निर्णयांतील तरतुदीचे काटेकोरपणे अनुपालन करणे सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील नमूद "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)" यांना बंधनकारक राहील.

५. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक ८७१/२०२५/व्यय-५, दि. २१.०८.२०२५ अन्वये प्राप्त सहमतीने तसेच महालेखापाल-१ (ले.व अ.), महाराष्ट्र, मुंबई यांनी त्यांच्या पत्र क्रमांक TM/Ch.2/UOR no.185/शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग/2025-26/1453, दि. 24.10.2025 अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५१२०४९७५१३८६३२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(गोविंद कांबळे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई

३. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा / विधानपरिषद, मुंबई
५. मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. मा. विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य
८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव
९. मा. उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव
१०. मा. मंत्री (शालेय शिक्षण / क्रीडा) यांचे स्वीय सहायक
११. मा. राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण / क्रीडा) यांचे स्वीय सहायक
१२. अप्पर मुख्य सचिव (क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहायक
१३. प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक
१४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र - १ / २, मुंबई / नागपूर
१५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र - १ / २, मुंबई / नागपूर
१६. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१८. रथानिक निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१९. वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, पुणे
२०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२१. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२२. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, चर्नीरोड, मुंबई
२३. सहसचिव / उपसचिव (विद्यार्थी विकास / शाळा व्यवस्थापन / शिक्षक शिक्षकेतर / प्रशासन / समन्वय / अर्थसंकल्प / क्रीडा) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२४. शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य. / प्राथमिक / प्रौढ व अल्पसंख्यांक / SCERT / महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२५. अध्यक्ष, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२६. आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२७. सर्व क्रीडा उपसंचालक
२८. सर्व जिल्हा क्रीडा अधिकारी
२९. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
३०. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद
३१. सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक / माध्यमिक / प्रौढ)
३२. सर्व अधिक्षक, वेतन पथक (प्राथमिक / माध्यमिक)
३३. वित्त विभाग (व्यय-५ / व्यय-९ / व्यय-१४ / अर्थसंकल्प - ८) मंत्रालय, मुंबई
३४. सर्व कार्यासने, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३५. निवड नस्ती, कार्यासन अर्थसंकल्प, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विवरणपत्र			
अ.क्र	कार्यालयाचे नाव	अधिकाराचे नाव	
१	महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई	उप संचालक (वित्त व लेखा)	
राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद यांच्या कार्यालयाच्या अधिनस्त आहरण व संवितरण अधिकारी			
	कार्यालयाचे नाव	आहरण व संवितरण अधिकाराचे नाव	डी.डी.ओ.
२	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था पुणे	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था पुणे	2201002191
३	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अहिल्यानगर	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अहिल्यानगर	5410002191
४	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सोलापूर	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सोलापूर	2506002191
५	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था रायगड	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था रायगड	1309002191
६	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था ठाणे	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था ठाणे	1215002191
७	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नाशिक	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नाशिक	5101002191
८	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था धुळे	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था धुळे	5201002191
९	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नंदुरबार	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नंदुरबार	5501002191
१०	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था जळगाव	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था जळगाव	5301002191
११	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था कोल्हापूर	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था कोल्हापूर	2601002191
१२	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सांगली	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सांगली	2401002191

१३	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सातारा	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सातारा	2310002191
१४	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था रत्नागिरी	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था रत्नागिरी	1401002191
१५	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सिंधुदुर्ग	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था सिंधुदुर्ग	1501002191
१६	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था औरंगाबाद	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था औरंगाबाद	3101012191
१७	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था जालना	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था जालना	3601002191
१८	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था बीड	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था (अंबेजोगाई)	3302002191
१९	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था परभणी	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था परभणी	3201002191
२०	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था हिंगोली	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था हिंगोली	3801002191
२१	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था लातूर	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था लातूर	3701002191
२२	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था धाराशिव	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था धाराशिव	3501002191
२३	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नांदेड	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नांदेड	3401002191
२४	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अमरावती	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अमरावती	6101002191
२५	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था यवतमाळ	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था यवतमाळ	6401002191
२६	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था बुलढाणा	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था बुलढाणा	6301002191

२७	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अकोला	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अकोला	6201002191
२८	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था वाशीम	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था वाशीम	6501002191
२९	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नागपूर	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था नागपूर	4601002191
३०	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था चंद्रपूर	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था चंद्रपूर	4801002191
३१	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था वर्धा	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था वर्धा	4501002191
३२	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था भंडारा	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था भंडारा	4701002191
३३	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था गोंदिया	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था गोंदिया	4401002191
३४	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था गडचिरोली	प्राचार्य,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था गडचिरोली	4901002191
३५	प्रादेशिक विद्या प्राधिकरण, मुंबई	प्राचार्य,प्रादेशिक विद्या प्राधिकरण, मुंबई	7101001835
३६	राज्य विज्ञान संस्था, नागपूर	संचालक, राज्य विज्ञान संस्था, नागपूर	4601011824
३७	राज्य आग्ल भाषा अध्यापन संस्था, संभाजीनगर	संचालक,राज्य आग्ल भाषा अध्यापन संस्था, संभाजीनगर	3101001824